C/2025/3992

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Maltei

(C/2025/3992)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([2]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile; (ii) măsurile discreționare privind veniturile; (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii; (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune; (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune punerii în aplicare a acestora. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială, impulsionând totodată reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind, în același timp, gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Malta a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 13 iulie 2021, Malta a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 5 octombrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Maltei ([5]), care a fost modificată la 14 iulie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([6]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Malta a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare aferente aceleiași reforme sau investiții.

(5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Maltei ([7]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2025 al Maltei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2025, în care nu a identificat Malta ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([8]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea; (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri

([3]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Maltei (ST 11941/2021 INIT; ST 11941/2021 ADD 1).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 14 iulie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 5 octombrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Maltei (ST 11202/2023 INIT, ST 11202/2023 ADD 1).

([7]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural pe termen mediu al Maltei (JO C, C/2025/649, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/649/oj).

([8]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor, favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, asigurându-se faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Malta. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Malta a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Malta. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

(11) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Malta: 6,0 % în 2025, 5,8 % în 2026, 5,8 % în 2027 și 6,1 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 13,8 % în 2025, 20,4 % în 2026, 27,4 % în 2027 și 35,1 % în 2028. În perioada 2025-2028, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă stabilită în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, astfel cum a recomandat Consiliul la 21 ianuarie 2025 pentru a se pune capăt situației de deficit excesiv ([9]). La 30 aprilie 2025, Malta și-a prezentat raportul anual privind progresele înregistrate ([10]), referitor la măsurile luate ca răspuns la recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv și a punerii în aplicare a reformelor și investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Malta cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere pentru sprijinirea eforturilor UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare. Propunerea a fost salutată de Consiliul European la reuniunea din 6 martie 2025, fără a aduce atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre, și ia în considerare interesele de securitate și apărare ale tuturor statelor membre, în conformitate cu tratatele.

(13) Pe baza datelor validate de Eurostat ([11]), deficitul public al Maltei a scăzut de la 4,7 % din PIB în 2023 la 3,7 % în 2024, în timp ce datoria publică a scăzut de la 47,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 47,4 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 13,9 %. În Raportul anual pentru 2025 privind progresele înregistrate, Malta estimează o creștere a cheltuielilor nete

([9]) Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Malta, ST 5036/25.
([10]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.
([11]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

în 2024 la 14,3 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([12]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2024, de 1,2 % din PIB.

(14) Conform raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Maltei estimează o creștere a PIB-ului real de 4,0 % în 2025, în timp ce inflația IAPC este estimată la 2,3 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 se estimează că PIB-ul real va crește cu 4,1 % în 2025 și cu 4,0 % în 2026, iar inflația IAPC va fi de 2,2 % în 2025 și de 2,1 % în 2026.

(15) În raportul anual privind progresele înregistrate se estimează o scădere a deficitului public la 3,3 % din PIB în 2025 și o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 48,4 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de - 0,1 % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să ajungă la 3,2 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă în principal o scădere a altor cheltuieli de capital ca urmare a expirării costurilor legate de compania aeriană națională. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 0,8 %. Aceste previziuni mai mari privind creșterea cheltuielilor nete față de cele din raportul anual privind progresele înregistrate se datorează proiecțiilor diferite privind cofinanțarea națională a programelor UE și alte cheltuieli de capital. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi contracționistă în 2025, de 1,9 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 47,6 % până la sfârșitul anului 2025.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,2 % din PIB, comparativ cu 0,3 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate din sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Maltei.

(17) În Malta, cheltuielile publice pentru apărare au reprezentat 0,5 % din PIB în 2021, 0,5 % din PIB în 2022 și 0,4 % din PIB în 2023 ([13]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 0,4 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Acest procent reprezintă o scădere de 0,1 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021.

(18) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că, în cazul Maltei, cheltuielile nete vor crește cu 0,8 % în 2025 și, cumulat, cu 14,9 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că o creștere a cheltuielilor nete ale Maltei în 2025 va fi sub rata maximă de creștere recomandată, stabilită de traiectoria corectivă. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, se preconizează că rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete va depăși rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri ([14]) de 0,2 % din PIB. Abaterea cumulată preconizată nu depășește pragul de 0,6 % din PIB pentru abaterea cumulată, dincolo de care ar exista o prezumție puternică că nu s-au luat măsuri eficace. Prin urmare, procedura de deficit excesiv pentru Malta se suspendă. În același timp, Malta este invitată să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a se conforma traiectoriei corective. O evaluare mai completă va fi efectuată atunci când vor fi disponibile date privind rezultatul bugetar.

(19) În plus, Consiliul a recomandat Maltei să elimine treptat măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei înainte de iarna 2024/2025. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, costul bugetar net ([15]) al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,1 % din PIB în 2024 și este previzionat la 1,0 % din PIB în 2025. În special, reducerile impozitelor indirecte pe consumul de energie și subvențiile pentru producția de energie pentru a compensa creșterea prețurilor energiei electrice importate vor rămâne în vigoare. Măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei nu au fost eliminate progresiv până la începerea iernii 2024/2025. Acest lucru nu este în concordanță cu recomandările Consiliului.

([12]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([13]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

([14]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

([15]) Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale aplicate furnizorilor de energie.

(20) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 2,8 % din PIB în 2026. Scăderea soldului bugetului public în 2026 reflectă în principal o nouă scădere a subvențiilor. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 5,3 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi contracționistă în 2026, de 0,8 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 47,3 % până la sfârșitul anului 2026.

Principalele provocări legate de politici

(21) Combaterea planificării fiscale agresive rămâne esențială pentru îmbunătățirea eficienței și a echității sistemelor fiscale. Având în vedere efectele de propagare ale strategiilor de planificare fiscală agresivă între statele membre, este esențială o acțiune coordonată de completare a legislației UE prin politici naționale ale tuturor statelor membre. Malta a luat măsuri pentru a combate practicile de planificare fiscală agresivă prin punerea în aplicare a inițiativelor internaționale și europene convenite anterior și prin punerea în aplicare a reformelor prevăzute în planul de redresare și reziliență, cum ar fi introducerea legislației privind stabilirea prețurilor de transfer, care a devenit aplicabilă din ianuarie 2024. Cu toate acestea, până la aplicarea de către Malta a impozitelor reținute la sursă – sau măsuri de protecție echivalente – pe plățile de dobânzi, dividende și redevențe efectuate de societățile cu sediul în Malta în jurisdicții cu impozite zero și cu impozite reduse (prin aceasta se înțelege orice jurisdicție cu o rată oficială a impozitului pe profit mai mică de 9 %, cea mai scăzută rată oficială a impozitului pe profit din UE) pentru a se asigura că firmele nu își pot transfera profiturile neimpozitate către țări din afara UE, riscul de dublă neimpozitare a acestor profituri rămâne ridicat. În plus, tratamentul acordat societăților rezidente nedomiciliate în Malta prezintă în continuare un risc de dublă neimpozitare atât pentru societăți, cât și pentru persoane fizice.

(22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval de timp scurt, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Maltei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru implementarea cu succes a acestuia.

(23) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), s-a accelerat în Malta. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Malta ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Malta se confruntă în continuare cu provocări, legate inclusiv de deficitul de competențe și neconcordanțele de competențe, de accelerarea tranziției energetice, de asigurarea securității aprovizionării cu apă și de gestionarea durabilă a apei. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Malta trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([16]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

([16]) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

(24) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Malta ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(25) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în alte fonduri ale UE, Malta ar trebui să soluționeze în mod eficace provocările restante legate de planificarea fiscală agresivă, educație și competențe, energie și decarbonizare, transportul rutier și cercetare și inovare.

(26) Îmbunătățirea rezultatelor în materie de inovare este esențială pentru ca Malta să își mențină creșterea productivității și să treacă la o economie mai rezilientă și bazată pe cunoaștere. Cheltuielile totale ale Maltei în materie de C&D ca procent din PIB se situează pe locul al doilea în clasamentul celor mai scăzute cheltuieli din UE (0,64 % din PIB în 2023 față de media UE de 2,24 %) și au fost în scădere în ultimul deceniu. Acest lucru se referă atât la cheltuielile publice, cât și la cele private pentru C&D. Investițiile publice în C&D ca procent din PIB sunt mai mici decât în urmă cu 10 ani și cu mult sub media UE (0,27 % din PIB în 2023 față de media UE de 0,72 %). În ceea ce privește investițiile private în C&D, situația este similară (0,37 % din PIB față de media UE de 1,49 %). Lipsa investițiilor afectează excelența sistemului public de cercetare și rezultatele inovării. Malta ar beneficia de pe urma promovării investițiilor publice și private în C&D, în special prin implementarea unor stimulente fiscale specifice.

(27) Malta se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește realizarea unei creșteri economice verzi, ceea ce înseamnă un echilibru între dezvoltarea economică și durabilitatea mediului. Tranziția verde a țării este frânată de rolul dominant al combustibililor fosili în sistemul său energetic. Malta acordă subvenții considerabile pentru combustibilii fosili, fără să prevadă o eliminare treptată a acestora înainte de 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică și nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea transportului și nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În Malta, subvențiile pentru combustibilii fosili – cum ar fi sprijinul în curs acordat Enemalta, subvențiile pentru produsele petroliere, în special benzina și motorina, și reducerea accizelor la benzină și motorină – sunt ineficiente din punct de vedere economic și descurajează utilizarea surselor regenerabile de energie și decarbonizarea activităților economice. În plus, acestea reprezintă o povară bugetară pentru finanțele publice ale Maltei. În plus, ponderea energiei obținute din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Maltei era de numai 15 % în 2023, unul dintre cele mai scăzute niveluri de folosire a energiei din surse regenerabile din UE. Deși aproape întreaga capacitate de energie din surse regenerabile instalată este energie solară onshore, Malta are un potențial semnificativ de a-și extinde mixul de energie din surse regenerabile prin proiecte eoliene și solare offshore la scară largă. Capacitatea Maltei de a implementa surse regenerabile de energie și de a îmbunătăți în același timp securitatea aprovizionării cu energie depinde, de asemenea, de înregistrarea unor progrese satisfăcătoare, cu un sprijin esențial din partea politicii de coeziune a UE pentru perioada 2021-2027, în ceea ce privește construirea celei de a doua interconexiuni de energie electrică cu Italia și continuarea procesului de consolidare și modernizare a rețelei sale interne de energie electrică, inclusiv prin asigurarea unei mari flexibilități a acesteia. În plus, deși planul maltez de redresare și reziliență prevede măsuri de sprijin pentru promovarea eficienței energetice, precum și investiții în renovarea clădirilor din sectorul public și privat, consumul final de energie în clădirile rezidențiale a crescut cu 13,5 % între 2018 și 2022. Malta ar putea beneficia de acțiuni suplimentare de promovare a creșterii eficienței în sectorul clădirilor, ceea ce ar contribui, de asemenea, la atingerea obiectivului de reducere a emisiilor în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor.

(28) Abordarea congestionării traficului și a nivelului ridicat de emisii generate de transportul rutier sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității și a calității vieții și pentru sprijinirea segmentelor vulnerabile ale populației din Malta. De la extinderea, în octombrie 2022, a transportului public rutier regulat de care beneficiază toți rezidenții maltezi, s-a recurs din ce în ce mai mult la transportul rutier regulat, însă de atunci pe drumurile din Malta circulă zilnic cu mult mai multe autoturisme înmatriculate. Sectorul transporturilor este cel mai mare emițător de gaze cu efect de seră din Malta dintre cele prevăzute în Regulamentul privind partajarea eforturilor. Între 2005 și 2022, emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier au crescut cu 32 %. Prin urmare, trebuie adoptate măsuri de combatere a congestionării traficului prin oferirea de servicii de transport rutier în comun de calitate pentru a reduce utilizarea autoturismelor personale și măsuri care să descurajeze utilizarea autoturismelor personale. Îmbunătățirea calității și a eficienței transportului public rutier, de exemplu prin punerea în aplicare a unor benzi speciale pentru autobuze, și creșterea investițiilor în infrastructura de mobilitate activă, inclusiv îmbunătățirea căilor pietonale, ar sprijini o trecere mai marcată la moduri de transport mai durabile și ar garanta siguranța persoanelor și o mai bună calitate a vieții, inclusiv pentru persoanele cu mobilitate redusă.

(29) Deficitul de forță de muncă calificată, precum și neconcordanța între cererea și oferta de competențe reprezintă un obstacol în calea creșterii economice viitoare, a competitivității și a tranziției verzi și digitale. Rata locurilor de

muncă vacante este printre cele mai ridicate din UE, cu deficite foarte mari în domenii precum tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), artă, divertisment și activități recreative, construcții, anumite părți ale sectorului serviciilor, precum și în rândul profesioniștilor din domeniul sănătății și al îngrijirii pe termen lung și al cadrelor didactice. În plus, 64 % dintre întreprinderi consideră că forța de muncă locală nu este pregătită în mod adecvat pentru tranziția către neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon. Deși înregistrează progrese și este în concordanță cu media UE, învățarea în rândul adulților rămâne cu mult sub obiectivul național de 57,6 % stabilit pentru 2030, rata adulților care sunt implicați în procesul de învățare fiind cu mult mai mare în rândul celor cu studii superioare față de cei cu niveluri mai scăzute de educație. Nivelul înscrierii în programele de educație și formare profesională (EFP) rămâne cu mult sub media UE, iar la nivelul învățământului secundar superior, doar aproximativ unul din trei elevi făceau studii în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM) în 2023, sub media UE. Ponderea studenților din învățământul terțiar care făceau studii în domeniile STIM este una dintre cele mai scăzute din UE, și anume 13,9 %, cu doar 5,1 % în domeniul TIC și chiar mai scăzută în rândul femeilor. Insuficiența constantă a competențelor de bază indică deficiențe sistemice în sistemul de învățământ. Din cauză că nu există suficient personal didactic calificat corespunzător, iar practicile de predare și programele de învățământ sunt ineficace, sistemul nu ține suficient seama de toți copiii, în special de elevii cu handicap. O treime din tinerii de 15 ani nu au competențe de bază în matematică, lectură și științe, iar aproximativ jumătate din elevii din clasa a VIII-a (12-13 ani) nu au competențe digitale de bază. Deși în ultimii ani situația s-a îmbunătățit, aproximativ 1 din 10 elevi continuă să părăsească timpuriu sistemul de educație sau de formare, adăugându-se la numărul deja mare de adulți slab calificați. Consolidarea calității și a relevanței pentru piața muncii a educației și formării, în special prin consolidarea competențelor de bază ale elevilor și a formării inițiale și continue a cadrelor didactice, precum promovarea înscrierii la EFP și la învățarea în rândul adulților pentru persoanele cu un nivel scăzut de calificare sunt elemente esențiale pentru îmbunătățirea rezultatelor educaționale scăzute și pentru reducerea deficitului ridicat și a neconcordanței de competențe, inclusiv în domeniul STIM și al tranziției verzi.

(30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. Pentru Malta, recomandările 2, 3, 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Malta să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să adere la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, pentru a pune capăt situației de deficit excesiv. Să elimine treptat măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei. Să abordeze riscurile rămase în materie de planificare fiscală agresivă, să introducă un impozit reținut la sursă pentru plățile efectuate în străinătate sau măsuri de protecție echivalente și să modifice normele privind societățile nedomiciliate.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să asigure implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ, FSE+, FC), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să promoveze investițiile în cercetare și inovare, inclusiv prin suplimentarea investițiilor publice în C&D și prin stimularea investițiilor private în C&D, de exemplu prin stimulente fiscale pentru C&D.

4. Să accelereze implementarea energiei din surse regenerabile prin promovarea de proiecte la scară largă și prin investiții la scară mică în producția și în consumul direct de energie. Să reducă cererea de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Să reducă emisiile generate de transportul rutier și să abordeze congestionarea traficului prin promovarea unui transport public eficient și de calitate, prin intensificarea investițiilor în infrastructura de mobilitate activă și prin descurajarea utilizării autoturismelor. Să elimine treptat subvențiile pentru combustibilii fosili.

5. Să consolideze calitatea și relevanța pentru piața forței de muncă a educației și formării pentru a aborda rezultatele educaționale scăzute, precum și deficitul ridicat și necorelarea competențelor, inclusiv în domenii precum științele, tehnologia, ingineria și matematica (STIM) și tranziția verde, în special prin promovarea competențelor de bază în rândul elevilor, prin formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, precum și prin promovarea înscrierii în sistemul de educație și formare profesională și a participării la programe de învățare în rândul adulților pentru persoanele cu slabă calificare. Să consolideze caracterul incluziv al educației și formării.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE